

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

Številka: 0600-68/2011/31
Datum: 28. 11. 2011

Na podlagi drugega odstavka 80. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS–E in 77/08 – ZDZdr; v nadaljnjem besedilu: ZZDej) in 12. člena Pravilnika o upravnem nadzoru v zdravstvu (Uradni list RS, št. 14/95, 72/98 in 43/11) ter v zadevi opravljenega upravnega nadzora v Onkološkem inštitutu Ljubljana, Zaloška cesta 2, Ljubljana, ki ga zastopa direktorica Anica Žličar, Ministrstvo za zdravje izdaja

ODLOČBO

1. Onkološkemu inštitutu Ljubljana, Zaloška cesta 2, Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: OI) se za odpravo nepravilnosti, ugotovljenih z upravnim nadzorom, določa naslednje ukrepe, z roki za njihovo izvršitev:

- 1.1. OI v skladu z drugim odstavkom 5. člena Uredbe o merilih za sklepanje podjemnih pogodb ali drugih pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe (Uradni list RS, št. 36/09; v nadaljnjem besedilu: Uredba) Ministrstvu za zdravje predloži poročilo o podjemnih pogodbah in drugih pogodbah civilnega prava, ki so sklenjene s pri njem zaposlenimi zdravstvenimi delavci in o pisnih soglasjih, ki jih je OI dal pri njem zaposlenim zdravstvenim delavcem za sklepanje podjemnih pogodb in drugih pogodb civilnega prava za delo pri drugih izvajalcih zdravstvene dejavnosti, pri čemer se poročilo nanaša na leti 2009 in 2010.

Ta ukrep OI izvrši v roku 30 dni od vročitve te odločbe.

- 1.2. OI v svojih poslovnih knjigah vzpostavi evidentiranje stroškov amortizacije v skladu s prvim odstavkom 10. člena Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09 in 58/10) in 17. členom Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09 in 58/10).

Ta ukrep OI izvrši v roku 15 dni od vročitve te odločbe.

- 1.3. OI preveri pravilnost uvrščanja zdravnikov na delovna mesta s posebnimi pogoji dela (v nadaljnjem besedilu: PPD) in jih na novo uvrsti v ustrezne PPD skladno s kriteriji, ki jih določa 6. člen Posebnega tarifnega dela Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji zaradi realizacije Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/07 - uradno prečiščeno besedilo in 17/08) (Uradni list RS, št. 60/08).

Ta ukrep OI izvrši v roku 60 dni od vročitve te odločbe.

- 1.4. OI zagotovi, da se pacientu, v skladu z določili Zakona o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/08; v nadaljnjem besedilu: ZPacP), preden se opravi zdravstvena storitev, za vsak posamezni diagnostični oziroma terapevtski postopek predloži ustrezen privolitveni oziroma zavrnitveni obrazec, ki je v skladu s privolitvenim obrazcem iz prvega oziroma zavrnitvenim obrazcem iz drugega odstavka 3. člena Pravilnika o obrazcih in pisnih izjavah volje pacienta (Uradni list RS, št. 82/08; v nadaljnjem besedilu: pravilnik). OI zagotovi tudi, da se pacientu, ki sodeluje v medicinskih raziskavah predloži obrazec, ki je v skladu z obrazcem iz tretjega odstavka 3. člena pravilnika in v primeru, ko so pri izvajanju zdravstvene storitve prisotne druge osebe, tudi obrazec, ki je v skladu z obrazcem iz sedmega odstavka 3. člena pravilnika.

Ta ukrep OI izvrši v roku 15 dni od vročitve te odločbe.

2. OI predloži Ministrstvu za zdravje pisno poročilo o odpravi nepravilnosti ugotovljenih v točkah 1.1., 1.2. in 1.4. izreka te odločbe, najkasneje v roku 35 dni od vročitve te odločbe, pisno poročilo o odpravi nepravilnosti iz točke 1.3. izreka te odločbe pa v roku 65 dni od vročitve te odločbe.

3. V postopku niso nastali posebni stroški.

OBRAZLOŽITEV

Upravni nadzor v OI je opravila komisija za upravni nadzor (v nadaljnjem besedilu: komisija). Upravni nadzor je bil opravljen kot upravni nadzor po presoji ministra za zdravje.

V okviru upravnega nadzora je komisija skladno s sklepom ministra, št. 0600-68/2011-1 z dne 29. 4. 2011, ugotavljala pravilnost in zakonitost poslovanja OI. Cilj upravnega nadzora je bil pregled in oblikovanje mnenja o poslovanju OI.

V upravnem nadzoru je komisija opravila razgovore z direktorico OI, strokovnim direktorjem OI in drugimi predstavniki OI. Nadzor se je izvajal na lokaciji OI 1. 6. 2011, 10. 6. 2011 in 7. 9. 2011. Pregledana je bila naslednja dokumentacija: Finančna načrta in Letni poročili za 2009 in 2010, Revizijsko poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije, odzivno poročilo Onkološkega inštituta Ljubljana, Poročila notranje revizije, Pogodba o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2009, Aneks 1 k Pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2009, Pogodba o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2010, Aneks 1 k Pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2010, poročila o čakalnih dobah za leta 2009, 2010 in 2011, privolitvene obrazce, sporočeni podatki o sklenjenih podjemnih pogodbah, podatki o uvrščanju uslužbencev v PPD in pravila, ki jih je sprejel in potrdil strokovni svet, podatki o čakalnih dobah za prvi pregled v ambulantni in Centru za bolezni dojk za maj 2009 in 2010, privolitvene obrazce za preiskave in zdravljenje, zapisnik zdravniških sestankov, poročila o pogovorih o varnosti, preglednica plana in porabe dragih bolnišničnih zdravil za 2009 in 2010.

Komisija v Poročilu o upravnem nadzoru, št. 0600-68/2011/ z dne 24. 10. 2011, (v nadaljnjem besedilu: poročilo) ugotavlja določene nepravilnosti in predlaga njihovo odpravo. Če se pri upravnem nadzoru ugotovijo nepravilnosti ministrstvo, pristojno za zdravje, v skladu z drugim odstavkom 80. člena ZZDej izda odločbo, s katero določi ukrepe in roke za odpravo nepravilnosti.

S prvim ukrepom je OI naloženo, da v skladu z drugim odstavkom 5. člena Uredbe o merilih za sklepanje podjemnih pogodb ali drugih pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe (Uradni list RS, št. 36/09; v nadaljnjem besedilu: Uredba) Ministrstvu za zdravje predloži poročilo o podjemnih pogodbah in drugih pogodbah civilnega prava, ki so sklenjene s pri njem zaposlenimi zdravstvenimi delavci in o pisnih soglasjih, ki jih je OI dal pri njem zaposlenim zdravstvenim delavcem za sklepanje podjemnih pogodb in drugih pogodb civilnega prava za delo pri drugih izvajalcih zdravstvene dejavnosti, pri čemer se poročilo nanaša na leti 2009 in 2010.

Ta ukrep temelji na ugotovitvi, da so podatki o sklenjenih podjemnih pogodbah v letu 2009 in 2010, ki jih je komisija pridobila iz letnega poročila za leto 2009 in podatki, ki jih je komisiji posredoval OI, neenotni. OI je imel po podatkih iz letnega poročila za leto 2009 sklenjenih 56 pogodb z zunanjimi sodelavci, v vrednosti 304.822 evrov, in nobene s svojimi zaposlenimi, po podatkih, ki jih je OI predložil komisiji, pa je imel v letu 2009 sklenjenih 24 pogodb s svojimi zaposlenimi in 51 z zunanjimi sodelavci, v skupni vrednosti 309.918 evrov. Neusklajeni podatki iz letnega poročila in podatki, ki jih je OI posredoval Komisiji za upravni nadzor so tudi podatki o sklenjenih podjemnih pogodbah v letu 2010. Po podatkih iz Letnega poročila za leto 2010 je bilo v letu 2010 sklenjenih 46 pogodb z lastnimi zaposlenimi v vrednosti 257.263 evrov in 67 z zunanjimi sodelavci v vrednosti 465.983 evrov, skupno torej 113 pogodb za 723.246 evrov. Po podatkih, ki jih je OI posredoval komisiji, pa je bilo v letu 2010 sklenjenih skupno 117 pogodb v skupni vrednosti 553.695 evrov, od tega naj bi bilo 44 pogodb sklenjenih s svojimi zaposlenimi v vrednosti 191.935 evrov in 73 pogodb z zunanjimi sodelavci v vrednosti 361.760 evrov. V Uredbi, je v 5. členu določeno, da zdravstveni zavod vodi evidenco o podjemnih pogodbah, ki so sklenjene s pri njem zaposlenimi zdravstvenimi delavci in pisnih soglasjih, ki jih je zdravstveni zavod dal pri njem zaposlenim zdravstvenim delavcem. Poročilo o sklenjenih podjemnih pogodbah mora zdravstveni zavod poslati Ministrstvu za zdravje najpozneje do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto. Glede na ugotovljeno, da ima OI o sklenjenih podjemnih pogodbah za leti 2009 in 2010 različne podatke in da poročila o sklenjenih pogodbah v letu 2009 in 2010 Ministrstvu za zdravje ni poslal, mu je z ukrepom naloženo, da navedeni poročili z usklajenimi podatki pošlje Ministrstvu za zdravje v roku 30 dni od prejema te odločbe. Glede na to, da bi OI podatke moral poslati do 28. 2. tekočega leta, je v izreku določen rok primeren za izvršitev ukrepa.

Z drugim ukrepom je OI naloženo, da v svojih poslovnih knjigah vzpostavi evidentiranje stroškov amortizacije v skladu s prvim odstavkom 10. člena Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09 in 58/10) in 17. členom Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09 in 58/10).

Ukrep temelji na ugotovitvi, da je OI 31. 12. 2009 izkazal za 3.808.570 evrov previsoko stanje obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva ter presežka odhodkov nad prihodki. OI je v breme prihodkov pokrival tudi del stroškov amortizacije v višini 3.808.570 evrov, ki ni bil priznan v ceni zdravstvenih storitev, namesto da bi skladno s pravilnikom delno pokrtil presežek prihodkov nad

odhodki iz preteklih let, ki ga je na dan 3. 12. 2009 izkazoval v znesku 7.105.055 evrov. Na podlagi drugega odstavka 10. člena Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev uporabniki enotnega kontnega načrta pokrivajo stroške amortizacije v breme ustreznih obveznosti do virov sredstev, če strošek amortizacije ni vračunan v ceno storitve ali če ne pridobijo iz sredstev javnih financ denarnih sredstev za kritje stroškov amortizacije. Za leto 2009 je OI v breme prihodkov pokril amortizacijo v znesku 7.190.069 evrov, namesto 3.381.499 evrov, kolikor znaša skupni strošek amortizacije priznan v ceni storitev po pogodbi z ZZS in od dejavnosti na trgu, če se kot sodilo upošteva delež prihodkov od dejavnosti na trgu v celotnih prihodkih. OI je tako 31. 12. 2009 izkazal za 3.808.570 evrov previsoko stanje obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva. V skladu s 17. členom Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, ki določa namen porabe ugotovljenega presežka prihodkov nad odhodki, bi s tem zneskom moral delno pokriti presežek odhodkov nad prihodki iz preteklih let, ki ga je 31. 12. 2009 izkazoval v znesku 7.105.055 evrov.

Glede na dejstvo, da je OI 13.10.2011 potrdil prejel od Ministrstva za zdravje vso relevantno dokumentacijo, št. 411-2/2008 z dne 2. 10. 2011, kar pomeni, da OI lahko v roku 15 dni v svoje poslovne knjige vzpostavi pravilno evidentiranje osnovnih sredstev.

V 6. členu Posebnega tarifnega dela Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji zaradi realizacije Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/07 – uradno prečiščeno besedilo in 17/08) (Uradni list RS, št. 60/08) (v nadaljnjem besedilu: tarifni del kolektivne pogodbe) so določeni kriteriji za uvrščanje v PPD. Na delovna mesta z oznako PPD1 se lahko razvrstijo zdravniki in zobozdravniki, ki poleg dela v ambulanti oziroma bolnišničnem oddelku vsak teden vsaj 13 ur tedensko opravljajo operativno delo v operacijski dvorani (pri zdravnikih, ki delajo krajši delovni čas od polnega, se upošteva sorazmerni delež ur za delo v operacijski dvorani), ali poleg dela v ambulanti oziroma na bolnišničnem oddelku vsak teden vsaj 13 ur tedensko opravljajo invazivno diagnostiko oziroma terapijo (pri zdravnikih, ki delajo krajši delovni čas od polnega, se upošteva sorazmerni delež ur za invazivno diagnostiko oziroma terapijo), opravljajo pretežno urgentno službo ali opravljajo delo pretežno v intenzivni enoti, ali delajo tudi v prosekturi, ali opravljajo anesteziološko službo pretežno v operacijski dvorani ali v intenzivni enoti. Na delovna mesta z oznako PPD2 pa se razvrstijo zdravniki in zobozdravniki, ki poleg dela v ambulanti oziroma bolnišničnem oddelku vsak teden vsaj 6,5 ur tedensko opravljajo operativno delo v operacijski dvorani (pri zdravnikih, ki delajo krajši delovni čas od polnega, se upošteva sorazmerni delež ur za delo v operacijski dvorani), ali opravljajo poleg dela v ambulanti oziroma bolnišničnem oddelku še urgentno službo na terenu ali v helikopterju, ali delajo pretežni del delovnega časa na oddelku radiologije, radioterapije ali nuklearne medicine. Na delovna mesta z oznako PPD3 se razvrstijo zdravniki in zobozdravniki, ki poleg dela v ambulanti oziroma bolnišničnem oddelku občasno opravljajo tudi operativno delo v operacijski dvorani, ali ki poleg dela v ambulanti oziroma bolnišničnem oddelku občasno delajo na anesteziološkem oddelku oziroma oddelku intenzivne oziroma invazivne diagnostike in terapije, ali ki poleg ali ob delu v ambulanti oziroma bolnišničnem oddelku opravljajo tudi urgentno službo, ali ki ves delovni čas delajo na oddelku za infekcijske bolezni ali tuberkulozo, ali ki ves delovni čas delajo z osebami s psihično ali telesno prizadetostjo, ali ki pretežni del delovnega časa delajo v razvojni ali centru za zdravljenje odvisnosti. Ostali zdravniki se razvrstijo na ustrezna delovna mesta brez oznak PPD.

Kot sledi iz poročila, dela, ki jih je OI upošteval pri uvrščanju zdravnikov v PPD, niso ustrezna podlaga za posamezne uvrstitve v PPD, ker niso v skladu s kriteriji iz 6. člena tarifnega dela kolektivne pogodbe. Posebej so v poročilu izpostavljena delovna mesta, pri katerih OI upošteva kriterij opravljanja invazivne diagnostike in terapije. Pri večini

uvrstitev na ta delovna mesta, ta kriterij ni izpolnjen. Nepravilnosti pri uvrščanju v PPD so ugotovljene v Oddelku za klinično prehrano in dietoterapijo, Oddelku za nevrologijo, Oddelku za genetsko svetovanje, Oddelku za anestezijo, Oddelku za kirurško onkologijo, Oddelku za ginekološko onkologijo, Sektorju radioterapije in Sektorju internistične onkologije.

Pri preverjanju ustreznosti uvrščanja zaposlenih v PPD in novem uvrščanju mora zato Ol dosledno upoštevati določilo 6. člena tarifnega dela kolektivne pogodbe in v roku 60 dni od prejema te odločbe preveriti vse razporeditve zdravnikov v PPD in opraviti ustrezne nove uvrstitve. Glede na število zdravnikov, razvrščenih na omenjena delovna mesta, je rok 60 dni zadosten za opravo preverjanja razporeditev v PPD. S četrtim ukrepom je Ol naloženo, da zagotovi, da se pacientu, v skladu z določili ZPacP, preden se opravi zdravstvena storitev, za vsak posamezni diagnostični oziroma terapevtski postopek predloži ustrezen privolitveni oziroma zavrnitveni obrazec, ki je v skladu s privolitvenim obrazcem iz prvega oziroma zavrnitvenim obrazcem iz drugega odstavka 3. člena pravilnika. Ol zagotovi tudi, da se pacientu, ki sodeluje v medicinskih raziskavah predloži obrazec, ki je v skladu z obrazcem iz tretjega odstavka 3. člena pravilnika in v primeru, ko so pri izvajanju zdravstvene storitve prisotne druge osebe tudi obrazec, ki je v skladu z obrazcem iz sedmega odstavka 3. člena pravilnika.

V skladu s 26. členom ZPacP ima pacient pravico do samostojnega odločanja o zdravljenju, kar med drugim pomeni, da pacientu, ki je sposoben odločanja o sebi, brez njegove poprejšnje svobodne in zavestne privolitve na podlagi prejetih pojasnil iz 20. člena tega zakona ni dovoljeno opraviti medicinskega posega oziroma zdravstvene oskrbe, razen v primerih, ki jih določa zakon. Privolitev v zdravstveno oskrbo lahko da pacient tudi ustno, vendar pa ZPacP za operativni ali drug medicinski poseg, povezan z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, zahteva, da mora biti pacientova privolitev dokumentirana na privolitvenem obrazcu. Sam privolitveni obrazec mora na podlagi 27. člena ZPacP obvezno vsebovati najmanj:

- osnovne podatke o izvajalcu zdravstvenih storitev,
- opis medicinskega posega z navedbo pglavitnih možnih zapletov in pričakovanih koristi ter povzetek drugih pojasnil v okviru izvedene pojasnilne dolžnosti,
- osebno ime in podpis zdravnika, ki opravi pojasnilno dolžnost, oziroma zdravnika, ki medicinski poseg izvede,
- privolitveno in zavrnitveno izjavo ter izjavo pacienta o prejemu in razumevanju pojasnil iz pojasnilne dolžnosti,
- čas in datum danih izjav in
- podpis pacienta.

Podrobneje pa ureja vsebino in obliko privolitvenih obrazcev pravilnik, in sicer v prvem, drugem, tretjem in sedmem odstavku 3. člena pravilnika.

Kot sledi iz poročila, je bilo pri šestih pregledanih popisov bolezni pri pacientih, ki so bili v oskrbi Ol več kot eno leto, izpolnjenih približno za okoli polovico privolitvenih obrazcev za opravljene zdravstvene storitve. V popisih pacientov ni bilo nobenega privolitvenega obrazca za diagnostične posege. Pregledani privolitveni obrazci niso imeli izpisanega imena in priimka zdravnika, manjkal pa je tudi čas in datum podanih izjav. Poleg tega Ol nima privolitvenega obrazca za transfuzijo krvi, krvnih derivatov in za sodelovanje pacientov v učnem procesu ter v enem primeru tudi ne za eksperimentalno, nestandardno zdravljenje. Glede na ugotovljene nepravilnosti mora Ol v roku 15 dni od vročitve te odločbe zagotoviti, da bodo vsi pacienti podpisali pristanek na vsak diagnostičen, terapevtski in pedagoški postopek kot tudi za sodelovanje v medicinskih raziskavah. Privolitveni obrazci naj bodo oblikovani v elektronski obliki in čim bolj enotno, po vsebini pa prilagojeni posameznim strokovnim

področjem. Privolitveni obrazci se hranijo v popisu bolezni posameznega pacienta. Predlaga se, da OI izda pisna navodila o izpolnjevanju in podpisovanju privolitvenih obrazcev.

V skladu s 13. členom Pravilnika o upravnem nadzoru v zdravstvu (Uradni list RS, št. 14/95, 72/98 in 48/11), ki določa, da je izvajalec dolžan v določenih rokih obvestiti ministrstvo o izvršitvi ukrepov, določenih v odločbi, mora OI na podlagi 2. točke izreka te odločbe o odpravi vseh nepravilnosti oziroma izvršitvi ukrepov predložiti Ministrstvu za zdravje pisno poročilo o odpravi nepravilnosti ugotovljenih v točkah 1.1., 1.2. in 1.4. izreka te odločbe, najkasneje v roku 35 dni od vročitve te odločbe, poročilo o odpravi nepravilnosti iz točke 1.3. izreka te odločbe pa v roku 65 dni od vročitve te odločbe, kar je glede na roke, postavljene za izvršitev posameznega ukrepa, primerno dolg rok.

V postopku niso nastali posebni stroški.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo je dovoljen upravni spor, ki se sproži s tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku 30 dni od vročitve te odločbe. Tožba se vloži pisno neposredno pri tem sodišču, lahko pa se pošlje priporočeno po pošti. Tožbi v dveh izvodih je potrebno priložiti tudi izvirnik ali kopijo izvirnika te odločbe.

Dorijan Marušič
MINISTER

Vročiti:

- Onkološki inštitut Ljubljana Zaloška cesta 2, Ljubljana - osebno